

Farkas László

Végh Antal, a remek író, a közepes futballista és a nagy kópé

Szerettem színes, életízű könyveit, egy ideig egy csapatban, a Szoc Reál Budapestben futballoztunk, és ámultam magabízó fellépésén és furfangjain, kópéságain.

Családom egyik ága oda való volt, szatmári. Szerettem a népét, talpraesett, szorgos emberek. Kamaszkoromban Nagyszekeresen nyaraltam egyszer-kétszer, és Jánk-Majtisra jártunk át vasárnaponként templomba, Tóni szülőfalujába. (Két unokatestvérem, mindketten tanárnők, nyár végén a kertben letörtek egy zsáknyi kukoricát, hajnalban keltek, megfőzték, és elvitték a Túrra a bukógáthoz, eladták a fürdőzőknek, horgászoknak.)

Már az Új Írásnál dolgoztam, mikor először találkoztunk Antival. Dicsértem az Alföldben megjelent novelláját. „Csak egy zökkenője van, mondtam. Amikor az elnök kiabál a téesz-szervezőkkel, azt mondja: „De elvtársak, a kutyafáját, azt nem lehet…!" – na, ez egy kicsit hamiskás, hiteltelen." – Gyalázatosak – mondta. – Azt írtam, hogy „elvtársak, b…tok meg!" – és a szerkesztők kijavították".

Leadott egy novellát Gáll Istvánnak, s jött be, kérdezni a sorsát. Gáll elővette a fiókból, letette maga elé, és mondta.

– Jó anyag, Tóni, de (krákogott egyet) – de nincs megírva…

– Nincs megírva, nincs megírva! (káromkodott egy nagyot). Azért vagytok itt, a jó melegben, a nagy pénzért, hogy megírjátok!

Rajongásig szerette és játszotta a futballt. Az írócsapat, a Szoc Reál színeiben a László Kórház pályáján bajnoki meccsen küzdöttünk, amikor egy fürge orvos-amatőr csatárt nem tudott másként megállítani, csak úgy, hogy elkaszálta; maga is elesett. Utána olyan szenvedő fetrengést rendezett, hogy a bíró nem tizenegyest ítélt, hanem kifelé szabadrúgást. Anti fölpattan, és maga végezte el.

A csapatot is szerette, meghívott mindannyiunkat évadzáró birkapörköltre. A majtisi téeszelnöktől szerzett egy birkát, elvitte a hűvösvölgyi Negreli kocsmába, hogy a feléért csináljon nekünk vacsorát. A vége felé

körbejárta az asztalt, mindenkitől bekasszírozott 34 forintot. „Benzinpénz", mondta. Nevetve csúfoltuk.

Hajlott az erősebb tréfára is. Alighanem megírták már, hogyan járt Csurka István az únyi Végh-portán a disznótoros ebéden. Ültünk a nagy asztal körül, íróbarátok, szerkesztők, amikor bejött egy magas rangú katonatiszt, és megkérdezte: „Van önök között egy Csurka István nevezetű?" Pista elvörösödött, hebegve fölállt, „de hát, de hát, de hát…" (akkoriban lehetett a szigligeti botránya, vagy Amerikában járt és nyilatkozott). „Be kell kisérnem önt…" Kis hatásszünet után a tiszt elnevette magát, megveregette Pista vállát. Nagy mulatság volt. – Únyban állomásozott egy rakéta-csapat, annak a parancsnoka volt a tiszt – jó barátja Tóninak.

Itt Únyban, Pest közelben vásárolta ezt a telket, almáskertet, és szépen gondozta, mint mondotta, Kanadába exportálta az almát. A fönti részre rangos, ámbitusos, gerendás házat varázsolt, ahogy mondta, nagyapjáét másolta oda Majtisról. – Nagyszekeresen, Mariska néném temetése után a toron a tiszteletes úr mellé ültettek, beszélgessek vele. Kérdezte, ismerem-e Antit, az irodalomból. Hát kérem, mondta, nagy kópé ő, nem hibátlan ember. Elintézte a tanácson, hogy a tiltott, természetvédelmi erdőben szálfákat vágathasson ki gerendának…

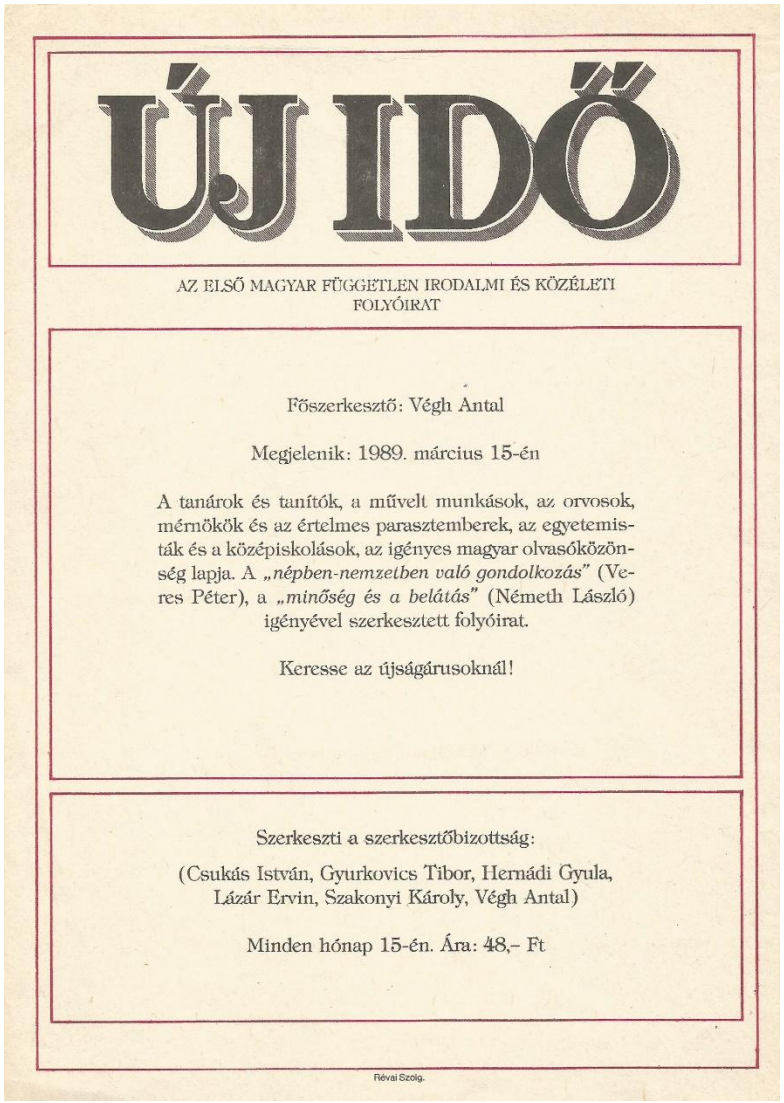
A rendszerváltozáskor szárnyakat kapott. A futballról írt nagysikerű könyvei jó hírében bízva, harcos pamfleteket írt, kalózkiadásban megjelentette Szolzsenyicin Gulág-könyvét. Terjesztő hálózatot szervezett. Irodalmi lapot alapított Új Idő címen, nagy fizetéssel vette oda korosztálya legjobb íróit, és korosztálya legjobb olvasó-szerkesztőjét, engem, aki korábban két évtizedig bogarásztam az Új Írást. Funk Miklós szerkesztő egyengette a lap útját.

Anti kérdezte egyszer tőlem, hogy van-e hiba az akkor megjelent számban. – Hát csak annyi, amennyi kell. – Az elég baj, – mondta. – Beleírtam, hogy akik hibát találnak a lapban, azok között egy új Polski Fiatot sorsolunk ki. Na, nem nagy baj, mert úgyis én nyerem meg, de nem örülök neki.

Egy este, amikor bezártuk a Moszkva téri szerkesztőséget, hívott át egy sörre, szembe, a Trombitás étterembe. – Beszéljünk meg egy dolgot. Én ezt az öt barátomat a héten megpuccsolom. (Kedvenc szava volt ez.) – Nyomom nekik a pénzt, ötvenezer forintokat, és semmit nem csinálnak. – Ne bolondozz. Tudom, hogy te vagy a lap szárnya, de az ő nevük, tolluk adja neki a rangot, ők a motor. Kinek van még egy ilyen csapata? Csukás István, Gyurkovics Tibor, Hernádi Gyula, Lázár Ervin, Szakonyi Károly…És viszed őket át a határon író-találkozókra, és teleírják az újságot. Ne csináld.

Másnap délután mentem be a fizetésemért, a huszonötezer forintért. A kedves Deák Klári, a titkárnőnk ingatta a fejét. – Nincs pénz. – Hogy-hogy nincs? – Tóni megpuccsolt téged.

De nem lett harag. Akkor sem, azóta sem. A kópét is szerettem, írói hírét is terjesztettem, hirdetem.

ÚJ IDŐ

AZ ELSŐ MAGYAR FÜGGETLEN IRODALMI ÉS KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Végh Antal

Megjelenik: 1989. március 15-én

A tanárok és tanítók, a művelt munkások, az orvosok, mérnökök és az értelmes parasztemberek, az egyetemisták és a középiskolások, az igényes magyar olvasóközönség lapja. A *„népben-nemzetben való gondolkozás"* (Veres Péter), a *„minőség és a belátás"* (Németh László) igényével szerkesztett folyóirat.

Keresse az újságárusoknál!

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

(Csukás István, Gyurkovics Tibor, Hernádi Gyula, Lázár Ervin, Szakonyi Károly, Végh Antal)

Minden hónap 15-én. Ára: 48,– Ft

Révai Szolg.